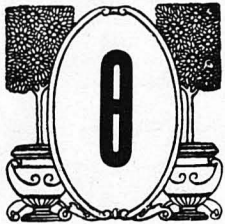

ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΜΙΑΣ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑΣ

Η πολιορκία της Δαμασκού απ' τους Σαρακηνούς και ο γενναίος φρούραρχος Θωμάς Πελαγονίτης. Τα βάσανα των Χριστιανών. Το ειδύλλιο της Εύδοκίας και του Ίωνά. Η Δαμασκού παραδίνεται στους Άραβες. Το δραματικό κατάρθαι των φυγάδων. Ένας έρωτας που μεταβάλλεται σε θανάσιμη μίσος. Ο άρνησθήρας και η πρόην μνηστή του. Η λύσις της τραγωδίας, κτλ. κτλ.

Α σās διηγηθόμε παρακάτω την τραγική ιστορία μιας Έλληνοπούλας, που συνέβη 633 χρόνια μετά τη Γέννηση του Χριστού, κοντά στην περίφημη Δαμασκού της Συρίας...

Την εποχή εκείνη, Ίούλιω μήνα, στρατός Άραβικός από 45 χιλιάδες άνδρες, με αρχηγό τον Άβου Όμπειράχ, πολιορκούσε τη Δαμασκού. Η χριστιανική φρουρά της πόλεως ήταν γενναία, αλλά λιγιστή, με φρούραρχο έναν Έλληνα την καταγωγή Θωμά Πελαγονίτη. Οι πολιορκούμενοι, άμα έτελείωσαν τα τρόφιμά τους, ελεγχόησαν δυο έξοδους, άλλ' άποφασήσαν από τους Άραβες και αναγκάστηκαν να ξεαναχωρήσουν πάλι μέσα στα τείχη της πόλεως.

Έτσι η πολιορκία συνεχίστηκε επί έβδομηντα ακόμα μέρες. Τέλος οι κάτοικοι έβρισαν το θάρρος τους και την ύπακομή τους κι' έσπευσαν πρεσβεία από έκατό αρχηγούς, επικυλούμενοι τού έλεος του Άβου Όμπειράχ. Ο Άραβ άρχηγός δέχτηκε με φιλοφροσύνη τους άπεσταλμένους στο πλοίσιο πλανήτη του κι' έδήλωσε, ότι άσκι άπ' τους Δαμασκούς ήθελαν να εγκαταλείψουν την πόλι, παραδίδαν να φύγουν άνεμόχλητα, παίρνοντας μαζί τους και τ'α πολυτιμότερα πράγματά τους. Όσοι πάλι δέν ήθελαν να φύγουν, μπορούσαν να μείνουν στην πόλι, διατηρούντες και τις ιδιοκτησίες τους. Η Δαμασκούς όμως θά έπερτε στην έξουσία του και όλες η εκκλησίες θά μετεβάλλοντο σε τζαμά, έκτός τ' που θά έμεναν για τη λατρεία των Χριστιανών.

Οι άπαιχόσωποι δέχτηκαν τους όρους αίτους και υπέγραψαν τη σχετική συνθήκη παραδόσεως. Η Δαμασκούς είχε έπτά σάλες. Την όριωμένη ώρα, ο Άραβ στρατός με τού στρατό του παρουσάστηκε μπροστά σ'ε μια άπ' σ'έ-ε, ή δ-ε-ε-ε μέσους τού άσκήτη. Άλλά την ίδια ώρα ο Καλίης πών Άράβων, ο θηραώδης Καλέδ, με άλλο στρατό, μπήκε από μια άλλη πύλη μέσα στη Δαμασκού και, διαφρονώντας με τού στρατηγού του για τους όρους της παραδόσεως, άρχισε να σφάζη και να κείη...

Ο τίμιος όμως Όμπειράχ, μόλις τού έμαθε αυτό, έσπεξε επί τόπου και με δυσκολία τόν έπεισε να πάηη τη σφαγή και να μείνη σιωπηλός στη συμφωνία της παραδόσεως. Κι' έτσι άποκαταστάη η τάξις στη Δαμασκού, της οποίας οι περισσότεροι κάτοικοι έμειναν σ' αυτή και ύποσχέθηκαν στους Άραβες να πληρώνουν φόρο. Ο άνδρειος όμως Θωμάς Πελαγονίτης και οι επήρησαντες απ' τούς στρατιώτες του, έπορεύθησαν τίν ήβου-πασά πού ύποκήφον στους Μουσουλμάνους Άράπηδες. Κι' έφυγαν απ' την πόλι, άκακουσθόμενοι ως τας γυναίκες τους, τ'α παιδιά τους και άρκετους πολίτες. Έπειτα δέ από μια μεγάλη και κοπασιστή πορεία, κατωκήνωσαν στα λιβάδια...

άναγκαστικά, τού δρώμα της άνώνητης ζωής τους. Ήσαν μια λανθάνουσα σπογγή, ένας απ' τούς κρυφούς δεαμούς εκείνους, που γεννοήνται, μεστώνουν και φροντύνουν, μόνο μέσ' στην άγνή, την άνεκτίμητη, τη διαμαντένια λαϊκή καρδιά...

Παλλές φορές δοκίμασαν να τούς χωρίσουν άλλοι, με χίλιες—δυο προφάσεις, από ζήλια. Όμως, δέν τού κατάφεραν ποτέ. Μία φορά, μονάχα, τού κατάφεραν—κι' αυτό τού τούσασμά τους, έγινε με πάθος και με πείσμα, σάν τ'α τυφλά κι' άπότομα ξεσπάσματα μιας δυνατής άγάτης πληγωμένης... Κ' έπειτα γυνίκαν, πάλι, φίλοι—και, μελίστια, πού φίλοι κι' από πρώτα.

Υπόρχουν κάποια πράγματα ώραία στη ζωή, κάποια τένα πολύτιμα αισθήματα, χαμένα μέσ' στα βάθη της ψυχής, που μίς έμνούν, με την ύπαρξή τους, τη φοβερά παρηγορη ήλπίδα, πως ό κόσμος δέν έγινε τού χάου—άλλά πως ίσως να βαδίσει κάπου, προς κάποια λύση φαινή, μυστηρώδη, προς κάποιο άγνωστο κι' άνώτερο σκοπό...

(Ακολουθεί)

Δέν είχαν όμως ακόμα ξεποστάσει, όταν κατέφθασαν στον κατωλισμό τους έφιπποι άγγελιαφοροι τού Καλίη και τούς είδοσήσαν, ότι έντός τριών ημερών, άφειλαν να σηκώσουν τ'α τούσσημα τους και να φύγουν, γιατί διαφερετικά εδά τούς κατεδίωκε και θά τούς έσφαζε όλους, ως έχθρους τού Προφήτου και τών άληθινών πιστών.

Η άπειλή όμως αυτή τού Καλίη δέν θά έπραγματωιστο ίσως, αν δέν συνέβαινε τού άκόλουθο άπροσδόκητο έπεισόδιο :

Ένας νέος Σύριος, καταγόμενος από άριστη Χριστιανική οικογένεια της Δαμασκού, είχε άρραβωνιαστεί με θραία Έλληνοπούλα, Εύδοκία όνομαζόμενη, της οποίας οι γονείς είχαν μεταναστεύει απ' την Κύπρο στη Δαμασκού για εμπόριο ύφανμάτων. Ο Ίωνάς (αυτό ήταν τού όνομα τού νέου), άγατούσε παράφορα την Εύδοκία, κι' επειδή οι γονείς του ανέβαλαν τού γάμο τους, οι άρραβωνιασμένοι άποκρίσαν να... τού ακάσουν απ' την πολιορκουμένη πόλι...

Στ' όραιο όμως ο Ίωνάς έπεσε σ'ε παγίδα κι' αχμωλιώστηκε απ' τούς Άράπηδες, ενώ η Εύδοκία—έλεπός από σύμπλοση—κατόρθωσε να ξεφύγη και να γυρίση στην πόλι...

Ο Ίωνάς, βασανιζόμενος απ' τούς Άράπηδες, άναγκάστηκε να δεχτή τού Μουαμεθανισμό για να γλυτώση τη ζωή του. Κι' διαν η Δαμασκούς έπεσε στα χέρια τών Άράπηδων, ο Ίωνάς (Άχμετ τώρα) παρουσιάστηκε σ'ε σπίτι της Εύδοκίας, η οποία μαζί με τούς γονείς της ήταν από αιτούς που παρέμειναν στην πόλι. Μόλις όμως τόν είδε η νέα, τού είλε περιφρονητικά :

—Έρωθα πως άνήθηρες τού Χριστού και γίγνηες Μουσουλμάνος! Λοπόν, πήγαινε να πάρης καμιά Άρατίνα! Εγώ Χριστιανή γεννήθηκα και Χριστιανή θά πεθάνω!

Ο άρνησθήρας έπροσάησε να δικαιολογηθή, άλλ' η Εύδοκία ήταν άμετάπειστη. Και ο Ίωνάς έφυγε, μουρμουρίζοντας φοβερές άπειλές.

—Θα ίδης τί έχεις να πείης και σ'ε και οι άλλοι Χριστιανοί!.. Ναι, Μουσουλμάνος είμαι και τέτοιος θά μείνω.

Την ίδια βραδεία, οι γονείς της Εύδοκίας, φοβούμενοι τις άπειλές του, πήραν την κόρη τους, φέρεσαν δυο πράγματα μπορούσαν στις γκαμίζες και έφυγαν απ' τη Δαμασκού, πηγαίνοντας να σιμύξουν τούς άλλους συμπατριώτες τους.

Έντωμεταξύ ο Ίωνάς, κερφεμένος απ' τη μανία της έδωκίσεως, έπήγε στον Καλίη Καλέδ και τόν κατάφερε να κατεδίωξη τούς εγκαταλείφοντας την πόλι Χριστιανούς.

Και γρήγορα, ο Καλέδ με τόν Ίωνα, έπ' κεφαλής τεσσάρων χιλιάδων ίππων, εκάλασαν προς την πεδιάδα, έτέραςαν τού όρος Λίβανο και κατέφθασαν τούς Χριστιανούς...

Οι δειτριοκίμενοι αυτοί, κατασκαμμένοι καθώς ήταν απ' τις ταλαιπορίες, δέν μπορούσαν να ξεφύγουν. Τού ήθικό τους ήταν τόσο καταπεσμένο, ώστε οίτε την παραμικρή αντίσταση ήταν σ'ε θέσι να προβάλλουν στην άπροσδόκητη αυτή επίθεση τών Άράπηδων.

Και οι Άράπηδες ίππεις έθέριζαν κεφάλια με τις μακρές τους σάβες, χωρίς να λυπηθόν οίτε τις γυναίκες, οίτε τ'α παιδιά. Η κοιλιά έγένεσε αίματα και πτώματα. Δέν άφησαν κανένα ζωντανό.

Μέσα στη φοβερή έκείνη άνθρωποσφαγή, ο έδωκερτικός Ίωνάς (ή καλύτερα ο Άχμετ) εκόνταξε δώ και κεί να βη τη Εύδοκία, για να χωρίση τ'α ένστικτά του. Και τίν βρήκε πράγματι στη ρίξα ενός βράχου, όπου κοιτόνταν σκαμμένοι ο πατέρας της και η μάνα της.

—Άτιμε! τού φώναξε μόλις τόν είδε η κόρη. Άτιμε, δέν θά με πάρης ζωντανή!

Και πριν ο άρνησθήρας προφτάσει να βάλη χέρι επάνω της, η Εύδοκία έβγαλε απ' τόν κόρφο της ένα μαχαίρι και τόμηξε στην καρδιά της.

Έπειτα νεκρή επάνω στα πτώματα τών γονέων της.

